TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 17 – LÂM ĐỒNG**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Số: 01/2026/QĐST-DS	

Lâm Đồng, ngày 03 tháng 02 năm 2026

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 17 – LÂM ĐỒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Phan Thị Mỹ Dung.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Tấn Sang.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 17 – Lâm Đồng tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Hải Lĩnh - Kiểm sát viên.

Ngày 03 tháng 02 năm 2026, tại Tòa án nhân dân khu vực 17 – Lâm Đồng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 69/2025/TLST-DS, ngày 13 tháng 10 năm 2025; về việc: "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự", theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 18/2026/QĐST-VDS, ngày 20 tháng 01 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Đoàn Quang Th, sinh năm 1968; Nơi cư trú: Số nhà C đường Đ, tổ M, thôn M, xã N, tỉnh Lâm Đồng.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Bà Nguyễn Thị Kim L, sinh năm 1972; Nơi cư trú: Số nhà C đường Đ, tổ M, thôn M, xã N, tỉnh Lâm Đồng.

Tại phiên họp: Ông Th, bà L có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự, người yêu cầu ông Đoàn Quang Th trình bày:

Ông Th và bà Nguyễn Thị Kim L là vợ chồng, kết hôn năm 1992, có với nhau 03 người con chung, gồm: Đoàn Thị Thu Th2, sinh năm 1994; Đoàn Thị Kim Th1, sinh năm 1998 và Đoàn Th3, sinh năm 2004. Con gái thứ hai của ông Th là chị Đoàn Thị Kim Th1 sau khi sinh ra được 03 tháng thì phát bệnh, có biểu hiện co giật. Bác sĩ kết luận là bị viêm phổi, động kinh, co giật. Tay của chị Th1 bị teo cơ nên vợ chồng ông Th có đưa chị Th1 đi mổ tay nhưng không được. Trong thời gian sống tại gia đình, chị Th1 thường xuyên đi khắp nơi trong xóm làng để phá phách, đi ngoài đường thì thường xuyên co giật, té nằm xuống đất bất tỉnh, người trong xóm phải kêu vợ chồng ông Th ra đưa về.

Ở nhà thì đánh người thân trong gia đình. Chị Th1 có biểu hiện thần kinh không ổn định, vợ chồng ông Th khi nói chuyện với chị Th1 thì có lúc chị Th1 hiểu, có lúc không hiểu, tuy nhiên, chị Th1 nói rõ câu từ. Vì bị liệt bên phải cơ thể nên đi lại khó khăn. Chị Th1 không tự chăm sóc bản thân được, phải có người hỗ trợ. Chị Th1 thường bỏ nhà đi, gia đình cùng hàng xóm phải đi tìm về nhiều lần. Vì bị bệnh nên chị Th1 không lập gia đình và từ nhỏ đã sống cùng cha mẹ tại số C đường Đ, tổ M, thôn M, xã N, tỉnh Lâm Đồng.

Ngày 20/01/2011, vợ chồng ông Th có đưa chị Th1 đi khám tại Viện Pháp Y Tâm Thần Trung ương Biên Hòa và được kết luận là bị động kinh/chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (G40/F72), theo Phiếu khám sức khỏe tâm thần ngày 20/01/2011 (Mã BN: 1*******; số lưu: 1*******). Ngày 21/8/2019, chị Th1 có Giấy xác nhận khuyết tật của Uỷ ban nhân dân xã M (Nay là Ủy ban nhân dân xã Nam Th) dạng khuyết tật thần kinh tâm thần, mức độ khuyết tật đặc biệt nặng, được nhận trợ cấp xã hội dành cho người khuyết tật. Ngày 21/9/2020, Ủy ban nhân dân huyện Đ, tỉnh Bình Thuận ra Công văn đề nghị đưa chị Th1 vào Trung tâm bảo trợ xã hội tổng hợp tỉnh Bình Thuận (Nay là tỉnh Lâm Đồng). Theo đó, Trung tâm bảo trợ xã hội có Quyết định số 1**/TTBTXHTH ngày 05/10/2020 tiếp nhận đối tượng là chị Đoàn Thị Kim Th1 vào chăm sóc, nuôi dưỡng. Từ năm 2020 cho đến nay, chị Th1 được nuôi dưỡng tại Trung tâm.

Nay, ông Đoàn Quang Th yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với chị Đoàn Thị Kim Th1, sinh năm 1998; địa chỉ: Số C đường Đ, tổ M, thôn M, xã N, tỉnh Lâm Đồng.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị Kim L có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt, nhưng tại biên bản lấy lời khai đã trình bày thống nhất với phần trình bày của ông Đoàn Quang Th và đồng ý với yêu cầu tuyên bố chị Đoàn Thị Kim Th1, sinh năm 1998; địa chỉ: Số C đường Đ, tổ M, thôn M, xã N, tỉnh Lâm Đồng là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 17 – Lâm Đồng:

+ Về việc chấp hành pháp luật tố tụng:

Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán và Thư ký phiên họp: Thẩm phán đã chấp hành đúng các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2025. Tại phiên họp Thẩm phán và Thư ký chấp hành đúng quy định về việc mở phiên họp.

Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng: Từ khi Tòa án thụ lý việc dân sự, đương sự đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2025 và những quy định khác của pháp luật. Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt, do đó Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt họ là đúng quy định.

+ Ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

Về quan hệ pháp luật: Tòa án xác định việc dân sự "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" là phù hợp theo quy định tại Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015.

Về nội dung: Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số **/KL-VPYTW ngày 13/01/2026 của Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Đoàn Quang Th về việc tuyên bố chị Đoàn Thị Kim Th1, sinh năm 1998; địa chỉ: Số C đường Đ, tổ M, thôn M, xã N, tỉnh Lâm Đồng là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 17 – Lâm Đồng nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

[1.1] Theo yêu cầu và các chứng cứ trong hồ sơ vụ án, xác định, chị Đoàn Thị Kim Th1 không kết hôn. Ông Đoàn Quang Th là cha ruột và bà Nguyễn Thị Kim L là mẹ ruột của chị Th1. Vì vậy, theo quy định tại khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng Dân sự năm 2015 và Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015, có đủ cơ sở kết luận ông Đoàn Quang Th là người có quyền yêu cầu tuyên bố chị Đoàn Thị Kim Th1 là người mất năng lực hành vi dân sự.

[1.2] Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều có đơn yêu cầu giải quyết vắng mặt, do đó Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt họ.

[2] Về yêu cầu của đương sự:

[2.1] Ông Đoàn Quang Th và bà Nguyễn Thị Kim L là vợ chồng, kết hôn năm 1992, có với nhau 03 người con chung, gồm: Đoàn Thị Thu Th2, sinh năm 1994; Đoàn Thị Kim Th1, sinh năm 1998 và Đoàn Th3, sinh năm 2004.

Con gái thứ hai của ông Th là chị Đoàn Thị Kim Th1 sau khi sinh ra được 03 tháng thì phát bệnh, có biểu hiện co giật. Bác sĩ kết luận là bị viêm phổi, động kinh, co giật. Tay của chị Th1 bị teo cơ nên vợ chồng ông Th có đưa đi mổ tay nhưng không được. Trong thời gian sống tại gia đình, chị Th1 thường xuyên đi khắp nơi trong xóm làng để phá phách, đi ngoài đường thì thường xuyên co giật, té nằm xuống đất bất tỉnh, người trong xóm phải kêu vợ chồng ông Th ra đưa về. Ở nhà thì đánh người thân trong gia đình. Chị Th1 có biểu hiện thần kinh không ổn định, vợ chồng ông Th khi nói chuyện với chị Th1 thì có lúc chị hiểu, có lúc không hiểu, tuy nhiên, chị Th1 nói rõ câu từ. Vì bị liệt bên phải cơ thể nên đi lại khó khăn. Chị Th1 không tự chăm sóc bản thân được, phải có người hỗ trợ. Chị Th1 thường bỏ nhà đi, gia đình cùng hàng xóm phải đi tìm về nhiều lần. Vì bị bệnh nên chị Th1 không lập gia đình và từ nhỏ đã sống cùng cha mẹ tại số C đường Đ, tổ M, thôn M, xã N, tỉnh Lâm Đồng.

Ngày 20/01/2011, Viện Pháp Y Tâm Thần Trung ương Biên Hòa kết luận chị Th1 bị động kinh/chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (G40/F72), theo Phiếu khám sức khỏe tâm thần ngày 20/01/2011 (Mã BN: 11004721; số lưu: 11004721). Ngày 21/8/2019, chị Th1 có Giấy xác nhận khuyết tật của Ủy ban nhân dân xã M (Nay là Ủy ban nhân dân xã Nam Th) dạng khuyết tật thần kinh tâm thần, mức độ khuyết tật đặc biệt nặng, được nhận trợ cấp xã hội dành

cho người khuyết tật. Ngày 21/9/2020, Ủy ban nhân dân huyện Đ ra Công văn đề nghị đưa chị Th1 vào Trung tâm bảo trợ xã hội tổng hợp tỉnh Bình Thuận (Nay là tỉnh Lâm Đồng). Theo đó, Trung tâm bảo trợ xã hội có Quyết định số 1**/TTBTXHTH ngày 05/10/2020 tiếp nhận đối tượng là chị Đoàn Thị Kim Th1 vào chăm sóc, nuôi dưỡng. Từ năm 2020 cho đến nay, chị Th1 được nuôi dưỡng tại Trung tâm.

Nay, ông Th nộp đơn này tại Tòa án yêu cầu giải quyết tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với chị Đoàn Thị Kim Th1, sinh năm 1998; địa chỉ: Số C đường Đ, tổ M, thôn M, xã N, tỉnh Lâm Đồng.

[2.2] Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị Kim L đồng ý với việc ông Đoàn Quang Th yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Đoàn Thị Kim Th1, sinh năm 1998; địa chỉ: Số C đường Đ, tổ M, thôn M, xã N, tỉnh Lâm Đồng là người mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Theo đơn đề nghị giám định tâm thần của ông Đoàn Quang Th, ngày 04/11/2025, Tòa án nhân dân khu vực 17 – Lâm Đồng ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 05/QĐ-TA đối với tình trạng tâm thần và khả năng nhận thức, điều khiển hành vi của chị Đoàn Thị Kim Th1, sinh năm 1998; địa chỉ: Tổ M, thôn M, xã N, tỉnh Lâm Đồng gửi Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa. Theo đó, Viện pháp y tâm thần trung ương Biên Hòa có Bản Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 21/KL-VPYTW ngày 13/01/2026, kết luận:

"Tại thời điểm giám định, đối tượng Đoàn Thị Kim Th1 bị bệnh: Động kinh toàn thể cơn lớn/ Chậm phát triển tâm thần nặng. Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số G40.6/F72. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi."

Căn cứ vào Bản kết luận này, có đủ cơ sở để xác định chị Đoàn Thị Kim Th1 là người bị mất năng lực hành vi dân sự. Vì vậy, yêu cầu của ông Đoàn Quang Th là phù hợp với quy định tại Khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015.

[4] Đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 17 – Lâm Đồng là có cơ sở chấp nhận.

[5] Về lệ phí DSST: Căn cứ Điều 149 Bộ luật Tố tụng dân sự và Nghị quyết số 326/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn giảm án phí, lệ phí Tòa án, ông Đoàn Quang Th phải chịu lệ phí theo quy định.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ Khoản 1 Điều 27, Khoản 2 Điều 35, Điểm a Khoản 2 Điều 39, Điều 361, Điểm c Khoản 2 Điều 366, Điều 371, Điều 376 Bộ luật Tố tụng Dân sự năm 2015;

- Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015;

- Căn cứ Khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội khóa 14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của ông Đoàn Quang Th.

Tuyên bố chị Đoàn Thị Kim Th1, sinh năm 1998; địa chỉ: Số C đường Đ, tổ M, thôn M, xã N, tỉnh Lâm Đồng, là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Đoàn Quang Th phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm số tiền 300.000 đồng (ba trăm ngàn đồng) nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí do ông Th đã nộp 300.000 đồng theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí tòa án số 0004772, ngày 13 tháng 10 năm 2025 của Cơ quan thi hành án dân sự tỉnh Lâm Đồng. Ông Th đã nộp đủ lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết; Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án tuyên quyết định.

Nơi nhận:
- Đương sự;
- VKSND KV 17 – Lâm Đồng;
- Phòng THADS KV 17 – Lâm Đồng;
- TAND tỉnh Lâm Đồng;
- UBND xã N;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(đã ký)

Phan Thị Mỹ Dung